ΚΡΙΤΙΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

«ΖΩΝΤΑΝΕΣ» ΣΥΝΑΥΛΙΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΡΤ

Το «Ελληνικό Κουαρτέτο»

ΞΕΡΑΜΕ βέβαια, από προηγούμενες συναυλίες, πόσο ακατάλληλες είναι οι αίθουσες της Εθνικής Πινακοθήκης για μουσικές εκδηλώσεις. Περιμέναμε ωστόσο ότι η Διεύθυνση της ΕΡΤ θα έκανε κάποια προσπάθεια προκειμένου να αμβλυνθούν οι δυσμενείς συνθήκες του χώρου με μια ευκίνητη, λυόμενη εξέδρα για τους μουσικούς (η οπτική επαφή ακροατή και εκτελεστή είναι εξίσου αναγκαία όσο και η ακουστική), παράλληλα με την ηχητική του διαρρύθμιση. Το πρώτο είναι πολύ απλό και απορούμε γιατί δεν έχει γίνει έως σήμερα. Το δεύτερο απαιτεί τη βοήθεια ειδικών, των δυο καθηγητών της Πολυτεχνικής Σχολής της Θεσσαλονίκης κ. Πανικολάου και κ. Τζεκάκη, που θα μεταμόρφωναν, ακουστικά, το χώρο (χωρίς φυσικά να αλλοιώσουν την αρχιτεκτονική του). Και σαν να μην έφταναν αυτά τα δυο, στη συναυλία του Κουαρτέτου οι μισοί ακροατές της αίθουσας (δεξιά) είχαν έναν προβολέα στα μάτια τους. Ενώ ένας άλλος προβολέας «σκόπευε» διαρκώς τα μάτια του επικεφαλής του κουαρτέτου μουσικού! Μα πιστεύουν αλήθεια οι υπεύθυνοι τεχνικοί της ΕΡΤ ότι είναι δυνατόν να παίζει ένας μουσικός με όρους τόσο οδυνηρούς; Και μάλιστα το κατεξοχήν ευαίσθητο είδος της μουσικής δωματίου;

Στο πρόγραμμα, παράλληλα με το Κουαρτέτο έργ. 3, αρ. 3 του Χάυντν και το Κουϊντέτο (πιάνο και έγχορδα) έργ. 44 του Σούμαν, ένα ελληνικό έργο, το Κουαρτέτο (1968) του Θεόφιλου Κάβδουρα (1930—1974). Η εκτέλεσή του και μάλιστα με τόση στοργή, τιμάει το «Ελληνικό Κουαρτέτο». Στέρεο στη δομή του, με

Του ΦΟΙΒΟΥ ΑΝΩΓΕΙΑΝΑΚΗ

απόμακρες «μνήμες» ελληνικού φολκλόρ που δίνουν μια φυσιογνωμία στο αρχικό Αλέγκρο, το έργο του Κάβδουρα «σονάρει» ωραία και ακούγεται, γενικά, ευχάριστα.

Τα άλλα δυο έργα, ο Χάυντν και ο Σούμαν, είχαν τη σφραγίδα του κλασικού και ρομαντικού ύφους, αντίστοιχα, με ελεγχόμενες, αυστηρές αντιθέσεις το πρώτο και πειστικές, δυναμικές κορυφώσεις το δεύτερο. Αν κάτι αναζητήσαμε στην εκτέλεση, αυτό ήταν ο συγχρονισμός ανάμεσα στα τέσσερα έγχορδα, που χώλαινε όχι λίγες φορές, διαίτερα στον Χάυντν. Οπως επίσης μια κάποια καλύτερη εκφραστική σύμπνοια ανάμεσα στο πιάνο και τα έγχορδα (Πινακοθήκη, 23.11.84).

Το ντούο Γαδέδη - Βρανούση

ΠΟΛΥ ενδιαφέρον το πρόγραμμα της Στέλλας Γαδέδη - φλάουτο και της Ντιάνας Βρανούση - πιάνο με έργα σύγχρονης κυρίως μουσικής, Χίντεμιτ, Μεσιάν, Ντκτιγιέ, Ρουσέλ και Μαρτινού. Σ' αυτά, η εύστοχη παρεμβολή δυο έργων από το παραδοσιακό ρεπερτόριο, μιας Ρομάντζας (1849) του Σούμαν και ενός Αντάντε (Κ. 315) του Μότσαρτ εξισορρόπησαν τις διάφορες τάσεις και γραφές, χαρίζοντας στο πρόγραμμα ωραία ενότητα.

Ο συγχρονισμός και η προσπαθεια για εκφραστική σύμπνοια φλάουτου και πιάνου (με θετικά αποτελέσματα σε πολλά μέρη κέντρισαν το ενδιαφέρον του ακροατή. Παράλληλα όμως και τη (δίκαιη, νομίζουμε) επιθυμία για ακόμα μεγαλύτερη μουσική προσέγγιση των συνθετών. Κι εννοούμε το ύφος των έργων. Στη Σονάτα π.χ. του Χίντεμιτ (1936) όπως και (λιγότερο) στη Σονάτα του Μαρτινού (1951) η αυστηρότητα της νεοκλασικής εκτέλεσης δεν πρέπει, πιστεύουμε, να αποκλείει γενικά την έκφραση και πιο συγκεκριμένα την εκφραστική ιδιαιτερότητα στα διάφορα μέρη των δυο έργων, που χώλαινε φανερά κατά την εκτέλεση. Αντίθετα η εκτέλεση της Σονατίνας (1943) του Ντιτιγιέ ευτύχησε πολύ περισσότερο και σε καλύτερη συνεργασία των δυο οργάνων και σε εκφραστική πληρότητα (Πινακοθήκη, 24.11.84.

Η «ΠΡΩΤΗ» ΤΗΣ Κ.Ο.Α.

ΕΠΙΤΕΛΟΥΣ άρχισε και η Κρατική Ορχήστρα, έπειτα από μια σύντομη, ευτυχώς, απεργιακή κινητοποίηση. Και άρχισε με καλούς οιωνούς. Η πρώτη συναυλία, με μαέστρο τον Άλκη Μπαλτά, εγγράφεται ασφαλώς στο ενεργητικό της. Υπενθυμίζοντάς μας ότι παρά τις μόνιμες, εγγενείς αδυναμίες και τους «τραυματισμούς» από τις περιπέτειες των τελευταίων ετών, η ΚΟΑ μπορεί ν' αντιμετωπίζει τους στόχους της με αισιοδοξία. Αυτό απόδειξε η εκτέλεση της συμφωνικής σουίτας «Πελλέας και Μελισσάνθη» του Φωρέ, όπως και η εισαγωγή «Ριέντσι» του Βάγκνερ. Επίτευγμα που τιμάει το μαέστρο Μπαλτά και τους συνεργάτες του. Η διάφανη ορχήστρα, οι λεπτές φωτοσκιάσεις και οι ευλύγιστες αλλαγές στη δυναμική χάρισαν στη σουίτα φωτεινότητα και ευγένεια. Ενώ από την άλλη μεριά, οι ελεγχόμενες στη δυναμική τους κορυφώσεις και η τεχνική καθαρότητα έδωσαν στη συνήθως «θορυβώδη» βαγκνέρια εισαγωγή μουσικό ενδιαφέρον που είχαμε πολλά χρόνια να νιώσουμε. Τέλος, αυτρεπής και καθαρή η εκτέλεση του Κονστέρτου για τρομπέτα και ορχήστρα του Αρμένιου Α. Αρουτιουνιάν από τον τρομπετίστα Κωνσταντίνο Καρυώτη, που ευχόμαστε να τον ξανακούσουμε σ' ένα έργο πιο μουσικό (Πάλλας 26.11.84).